

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning

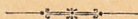
om

Horsens Skolevæsen

for Aaret 1897

af

Skoleinspektør Chr. Jacobsen.

Horsens Avis' Bogtrykkeri.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Skolekommissionens Medlemmer:

- Hr. Pastor Jespersen, Sognepræst, Kom.s Formand.
Hr. Pastor Romer, R., 1ste residerende Kapellan.
Hr. Byraadsmedlem, Sagfører E. Jacobsen.

Byraadets Skoleudvalgs Medlemmer:

- Hr. Sagfører E. Jacobsen, Formand.
Hr. Smedemester H. C. Møller, Dbmd.
Hr. Adjunkt A. S. Steenberg.
-

Beretning

om

Horsens Skolevæsen for Aaret 1897.

Ved Udgangen af Aaret 1897 fandtes i Horsens Skoledistrikt 3334 Børn, som havde fyldt det 7de Aar; disse vare saaledes fordelte:

	1897.		1896	
	Børn	pCt.	Børn	pCt.
3 Kommunens 3 offentlige Skoler og Seminariets Børne- skole (ialt 2334 Elever).....	2287	68,60	2178	68,99
3 den lærde Skole (134 Elever)	65	1,95	42	1,33
3 Privatskoler (1061 Elever).....	906	27,17	893	28,29
3 Hjulet	9	0,27	0	
3 Skoler udenfor Kommunen	4	0,12	0	
3 Hjemmet undervistes	15	0,45	15	0,48
Landspvage og vedvarende syge	16	0,48	12	0,38
Andre skolepligtige Børn, som ikke bleve underviste . . .	3	0,09	3	0,09
Ikke-skolejægende Børn, som have fyldt det 7de Aar efter Indskrivningen d. 1/11 97 og derfor ikke ere skolepligtige	29	0,87	14	0,44
	3334		3157	

Antallet af skolejægende Elever var 3538 (1896: 3423, 1895: 3324, 1894: 3217), af hvilke 71 vare konfirmerede, 76 tiltrædende og 124 under 7 Aar.

Den borgerlige Realskole

bestaar af 3 Afdelinger: a) Forberedelsesskolen, som har 2 Klasjer for mindre Børn af begge Køn, b) Drengeskolen, som har 7 Trin og bestaar af 8 Klasjer og c) Pigeskolen med 4 Klasjer.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1897... 243 Dreng og 130 Piger; ialt 373 Elever.

Tilgang i Aarets Løb ... 53 -- og 48 -- ; ,, 101 --

296 Dreng og 178 Piger; ialt 474 Elever.

Afgang i Aarets Løb 51 -- og 25 -- ; ,, 76 --

den 31te Decbr. 1897 ... 245 Dreng og 153 Piger; ialt 398 Elever.

8 af Eleverne vare tilrejsende, 16 af de øvrige vare konfirmerede og 16 under 7 Aar, saa at de skolepligtige Børns Antal var 358. Middeltallet af Elever i Dreng- og Pige-skolen i Aaret 1897 er 316,₉ (1896: 309,₄), i Forberedelses-skolen 64,₁ (1896: 59,₈).

Det har desværre været nødvendigt at nægte en hel Del Børn Optagelse i Skolen baade efter Sommerferien og senere i Skoleaarets Løb, fordi nogle af Klasserne, særlig de to Forberedelses-klasser og I. og II. Drengeklasse, vare overfyldte. Derfor bliver der sandsynligvis saa stærk Tilgang til Skolen i Sommeren 1898, at der bør oprettes 1 eller 2 nye Klasser.

Sanginspektøren, Professor Rebelong, besøgte Skolen d. 26de Juni.

Skolens Marsprøve holdtes fra 8de til 17de Juli.

Til Almindelig Forberedelseseksamen, som blev afholdt i Juni og Juli Maaneder, indstillede 9 Elever, som alle bestode.

Almindelig Forberedelseseksamen 1897.

Dimittenderne.	Dans., skriftl.	Dans., mundtl.	Engelsk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Matematik.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Naturfæse.	Øden med skriftl. Arbejder	Points.
J. Christian M. Andersen, S. af Elbrøgger Andersen i Horsens.	mg.	mg. +	mg. +	mg. ÷	g. +	mg.	ug.	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	106 ² / ₃
Hans J. J. Wigum, S. af Bogholder Wigum i Horsens.	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg.	ug.	ug. ÷	ug. ÷	ug.	mg. +	mg. +	ug.	g. +	108 ² / ₃
Alage Birch, S. af Lærer Birch i Horsens.	g.	ug. ÷	tg. +	g.	g.	g. +	mg.	tg.	tg. ÷	tg. +	mg. +	mg.	68 ² / ₃
John Ch. B. Dupont, S. af Fabrikmeester Dupont i Horsens.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	g.	mg.	mg.	ug. ÷	g.	g. +	mg. ÷	mg. +	mg. +	97 ² / ₃
Frederik J. Frederiksen, S. af Robmand C. J. Frederiksen i Horsens.	g. +	mg. ÷	mg.	g. +	g. ÷	mg.	mg.	g.	g.	mg. ÷	ug.	mg.	92 ² / ₃
Jakob P. Hildebrandt, S. af Skomager Hildebrandt i Horsens.	g. +	mg.	mg. ÷	g.	mg.	mg.	g.	g. +	g. ÷	mg.	mg. +	mg.	92 ² / ₃
Jens Peder Jensen, S. af Husejer Niels Jensen i Sønder Bjerge.	g. +	mg. ÷	g. +	g.	mg. ÷	mg. +	ug.	g.	g.	mg.	mg. +	mg.	93 ¹ / ₃
Kristian Lund, S. af Postpaktmeester Lund i Horsens.	g.	mg. ÷	g. +	tg.	mg. ÷	mg.	g.	ug. ÷	g. +	g. +	mg.	mg. ÷	85 ² / ₃
J. Ludvig Meyer, S. af Lærer Meyer i Horsens.	g.	mg.	g. +	mg.	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. +	mg.	mg. ÷	mg. +	g. +	96 ² / ₃

Til at bestaa Eksamen kræves 65 Points, til „Bestaaet med Udmærkelse“ 112¹/₂ Points.

Beskikkede Censorer vare Overlærer Giering, Viborg, Overlærer S. Møller, Kallundborg, Skolebestyrer V. Andersen, Aalborg, og Skolebestyrer Joh. Møller, Svendborg; indbudne af Skolen til at deltage i Censuren var Skolebestyrerinde Frøken M. Schougaard.

Til alm. Forberedelseseksamen er opgivet i

Modermaalet: Ludvig Holberg: „Jeppe paa Bjerget“ og „den politiske Randestøber“; N. Ohlenschläger: „Hakon Jarl“. Af Sigurd Müllers Læsestykker: Holberg: Brudstykker af „Peder Paars“, Ewald: Brudstykker af „Balders Død“ og „Fisserne“, Weesjel: „Smeden og Bageren“, „Hundemordet“ samt Prøver af „Kjærlighed uden Strømper“, Baggejen: „Den hangte Tyv“ og Prøver af „Labyrinten“, Grundtvig: „Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord“, Prøverne af Ohlenschläger (umdt. „Rosk. Domkirke“, „St. Hansaftens-Epil“, „Af Nordens Guder“, „Af Baldur hin Gode“), Ingemann, Blicher, Heiberg (umdt. „Om Ohlenschläger“), Fru Gyllenburg, Hertz, P. M. Møller, Hauch (umdt. „Haldor“), Chr. Winther, Carl Bernhard, S. C. Andersen, Paludan-Müller, Ploug og Hoftrup.

Engelsk: Italarisk: Listovs Læsestykker II. Side 1—204, Kalisch: Engelske Noveller og Skitser I. Side 1—47, Boyesen: Engelske Digte Side 1—60. ialt 320 Normalfider.

Heraf blev opgivet til mundtlig Prøve: Listovs Læsestykker II. Side 61—118, 178—204, Kalisch: Engelske Noveller og Skitser I. Side 1—47, Boyesen: Engelske Digte Side 30—56. ialt 167 Normalfider.

Kurserisk: Marryat: The children of the new forest, Løttes Læsebog for Mellemklasser.

Tysk: Italarisk: Kaper: Tysk Læsebog for Mellemklasserne Side 60—268. ialt 260 Normalfider.

Heraf blev opgivet til mundtlig Prøve: Side 130—210, 231—268. ialt 140 Normalfider.

Kurserisk: Hauffs Märchen og en Del af Kaper & Simonsons Læsebog for de højere Klasser.

Historie: Blochs Lærebøger for Realskoler.

Geografi: Erslevs Geografi Nr. 2.

Aritmetik: Julius Peterzens Lærebog I. (umdt. Største Fællesmaal og Mindste fælles Multiplum for Polynomier) og II. indtil Annuiteter.

Geometri: Julius Peterzens Geometri.

Naturhistorie: Lütken: Zoologi Nr. 2; Strøm: Kortfattet Plantelære.

Naturlære: Ellinger: Lærebog i Fysik Side 1—130, 141—246.

Clevernes Fordeling i Klasserne ved Aarets Udgang samt Undervisningstimeres Fordeling ses af følgende Tabel:

	Clevernes Antal	Religion	Dansk og Skriftlæsning	Skrivning	Regning	Matematik	Historie	Geografi	Naturhistorie	Naturfærelse	Dans	Sjælelære	Regning	Sundhedslære	Handicrafts-øvelse.	Haandarbejde	Sang	Gymnastik	Undervisningstimeres Antal
VII. Drengeskole . . .	6	..	4	..	2	5	4	2	3	3	3	4	2	2	36
VI. — . . .	16	2	4	1	2	6	3	2	2	2	3	3	2	2	36
V. — . . .	27	2	4	1	3	4	3	2	2	2	3	3	3	2	2	36
IV. — . . .	35	3	5	2	3	3	3	2	2	1	3	3	2	2	2	36
III A. — . . .	28	3	7	2	4	2	3	2	2	..	2	2	2	2	2	36
III B. — . . .	25	3	7	2	4	2	3	2	2	..	2	3	2	2	2	36
II. — . . .	36	3	7	3	5	..	3	2	2	..	2	2	2	2	2	35
I. — . . .	35	3	8	4	5	..	2	2	2	1	2	29
4. Pige-klasse	27	3	5	1	3	..	3	2	2	..	2	..	2	1	..	8	2	2	36
3. —	34	3	6	2	3	..	3	2	2	..	2	..	2	6	2	2	35
2. —	35	3	6	3	4	..	3	2	2	8	2	..	33
1. —	28	3	7	3	5	..	3	2	2	8	1	..	34
2. Forb. Klasse / Dr.	20	(1)	(1)	3	5	..	2	2	2*	28
2. Forb. Klasse / P.	13	3	8	3	5	..	2	2	4+2	1	..	30
1. Forb. Klasse / Dr.	17	2	8	4	5	..	1/2	1/2	1/2	..	4+2	..	2*	24
1. Forb. Klasse / P.	16	2	8	4	5	..	1/2	1/2	4+2	28
	398	36	86	31	53	22	38 1/2	26 1/2	19	8	28	21	15	1	2	38	21	24	470

Fællestimer ere betegne med *. Drengene i 2. Fb. have Hfskrivning og Skrivning i 2 Timer, medens Pigerne i samme Klasse have Haandarbejde.

Skoledagenes Antal har i 1897 været 247 1/2 for nogle Klasser og 248 for andre.

Skoleforfømmelserne i pCt.	1897.				1896.				1895.			
	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt	paa Grund af Sygdom	af anden lovlig Grund	uden lovlig Grund	Salt
Drengeskolen	2,60	0,33	0,22	3,15	2,85	0,28	0,26	3,39	3,12	0,41	0,24	3,77
Pigeskolen	3,35	0,32	0,10	3,77	3,13	0,25	0,16	3,54	4,63	0,47	0,27	5,37
Forberedelseskolen	4,42	0,50	0,16	5,08	5,88	0,17	0,22	6,27				
Hele Skolen	3,14	0,36	0,17	3,67	3,17	0,26	0,22	3,65	3,66	0,43	0,25	4,34

Skolefontingent:

I Dreng- og Pigeskolen:

1. Drengklasse, 1ste og 2den Pigeklasse	2	½	50	Ør
II, III, og IV Drengklasse og 3die Pigeklasse.	3	—	—	—
V Drengklasse og 4de Pigeklasse	3	—	50	—
VI og VII Klasse	6	—	—	—

(Af Søskende betaler den ældste helt, de øvrige halvt Skolefontingent).

I Forberedelseskolen:

1ste og 2den Forberedelsesklasse	2	—	—	—
men for de Elever, der have Søskende i Skolen, betales kun . .	1	—	50	—

Fripladser. Ved Skolen findes for Tiden 16 hele og 16 halve Fripladser, som bortgives til Elever i de 4 øverste Drengklasser og 2 øverste Pigeklasser. Desuden kunne flinke Elever i Kommuneskolerne faa Ekstrafriplads i den borgerlige Realskole. Ved Aarets Udgang fandtes 13 saadanne Gratister, og foruden disse have 6 Lærerborn Ekstrafriplads. I 1897 har Skolekommissionen givet Ekstrafriplads til 3 Elever i Vestre Kommuneskole, nemlig:

Hage Laurigen, Søn af Entreprenør Chr Laurigen,
Hans Rasmussen, Søn af Skolebetjent Rasmussen,
Mary Westergaard, Datter af Stationsbud Westergaard,

og til 4 i Østre Kommuneskole, nemlig:

Hans Kristian Jørgensen, Søn af Former L. Jørgensen,
Magdalene Marcusen, Datter af Skomager Marcusen,
Olga Larsen, Datter af Cigarmager Larsen,
Emilie Kristensen, Datter af Bøver J. E. Kristensen.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, som tillige er Skoleinspektør, 7 fast ansatte Lærere, 3 fast ansatte Lærerinder (den ene underviser tillige ved Østre Kommuneskole), 2 Gymnastiklærere og 5 Timelærerinder, af hvilke den ene er Gymnastiklærerinde.

375 Undervisningstimer besørjes ugentlig af fast ansatte Lærere og 95 af Timelærere og Timelærerinder. — Lærere og Lærerinder have tilsammen forsvømt 12 Dage paa Grund af Sygdom, hvilket er 0,3 pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Elevernes Bogsamling bestaar af 880 Bind. Der er udlaant 798 Bind til 29 Læanere.

Kommuneskolerne.

Efter Oprettelsen af en Børneskole ved Horsens Kvindeseminarium den 6te April 1897 ere Kommuneskolernes Elever fordelt i 3 Skoler, nemlig Vestre og Østre Kommuneskole og Seminariets Børneskole.

Elevernes Antal i disse Skoler udgjorde:

den 1ste Januar 1897 954 Dreng og 893 Piger; ialt 1847 Elever.

den 31te Decbr. 1897 990 — og 946 — ; ialt 1936 —

Forøgelsen i Aarets Løb . . . 36 Dreng og 53 Piger; ialt 89 Elever.

I de to Kommuneskoler fandtes ved Aarets Udgang 990 Dreng og 873 Piger, fordelte i 29 Drengklasser og 25 Pigeklasser. Da de to Kommuneskoler kunne rumme 68 Klasser, er der endnu Plads til 14 Klasser.

Undervisningstidens Fordeling ses af følgende Tabel:

	Religion	Latins og Skrifflæsning	Regning	Skrivning	Historie	Geografi	Naturhistorie	Tegning	Sang	Alfabetlæses øvelser	Haandarbejde	Gymnastik	Det samlede Antal
VI Drengeklasse	3	6	3	2	2	2	1	2	1	2	24
V —	3	6	3	2	2	2	1	2	1	2	24
IV —	3	7	4	2	2	2	1	...	1	2	24
III —	3	7	4	3	2	2	1	2	24
II —	2	10	5	3	1	1	2	24
I —	2	10	5	5	4/2	24
6. Pigeklasse	3	6	3	2	2	2	1	...	1	...	4	...	24
5. —	3	6	3	2	1 1/2	1 1/2	1	...	4	2	24
4. —	3	6	3	2	1 1/2	1 1/2	1	...	4	2	24
3. —	3	6	3	2	1	2	1	...	4	2	24
2. —	2	8	5	3	1	1	...	4	...	24
1. —	2	8	4	4	4/2	...	4	...	24

Ved hver Skole anvendes desuden en Time ugentlig til Sammenhang.

Sprogundervisning. For at lette Elever i Kommuneskolerne Overgangen til den borgerlige Realskole som Ekstragratiser, tilbydes der flinke Elever i Kommuneskolernes 3de og 4de Drengeklasse fri Undervisning i Tysk og Engelsk i 4 ugentlige Aftentimer. Denne Undervisning har været søgt af 37 Elever.

Kommuneskolernes Sparekasse, som er oprettet i 1874 af Overlærer Loft, havde ved Regnskabsaarets Udgang den 31/3 1897 1159 Sparere med Kr. 14542.₆₀. I det forløbne Regnskabsaar er indbetalt Kr. 5813.₄₅ og udbetalt Kr. 5228.₈₁.

Bespisning af fattige Skolebørn paa Skolen fandt Sted fra den 28de Januar til den 31te Marts. 364 Børn blev beispiste med 5957 Portioner Mad. Udgiften derved var Kr. 1082.₈₉. Kommunens Tilskud var 400 Kr.

I. Vestre Kommuneskole

bestaar af 15 Drengklasser, nemlig I a, I b, II a, II b, II c, III a, III b, III c, IV a, IV b, IV c, V a, V b, VI a og VI b, og 12 Pigeklasser, nemlig 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 3 a, 3 b, 4 a, 4 b, 5 a, 5 b, 6 a og 6 b.

3 April Maaned oprettedes en Drengeklasse, men paa Grund af Dyrrettelsen af Seminarskole Børneskole maatte en Pigeklasse nedlægges.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1897.. 484 Dreng og 449 Piger; ialt 933 Elever

Tilgang i Aarets Løb .. 151 — og 113 — ; „ 264 —

635 Dreng og 562 Piger; ialt 1197 Elever

Afgang i Aarets Løb... 104 — og 143 — ; „ 247 —

den 31te Decr. 1897 .. 531 Dreng og 419 Piger; ialt 950 Elever

3 Elever vare under 7 Aar. Middeltallet af Elever i Aaret 1897 var 939, og Børnetallet pr. Drengeklasse i Gennemsnit 35, pr. Pigeklasse 34,5.

Skolen har haft 247 Skoledage.

Skoleforfømmelserne i pCt.	1897	1896	1895
Paa Grund af Sygdom.....	3,50 pCt.	4,05 pCt.	4,28 pCt.
Af anden lovlig Grund.....	0,76 —	0,61 —	0,41 —
Uden lovlig Grund.....	1,14 —	1,24 —	1,50 —
Ialt	5,40 pCt.	5,90 pCt.	6,19 pCt.

Skolemøllerne beløb sig til Kr. 185,97*) (1896: Kr. 144,49).

Skolens Aarsprøve holdtes den 22de Marts—1ste April.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, 9 fast ansatte Lærere, 4 fast ansatte Lærerinder, 1 Vikar i et ledigt Lærerindeembede, 5 Timelærerinder (hvoraf 1 tillige er Hjælperlærerinde i Haandgerning, og 1 er Gymnastiklærerinde).

Det faste Lærerpersonale underviste 545 Timer ugentlig, Timelærerinderne 104 Timer.

Lærerne og Lærerinderne have tilsammen forsvønt 200 Dage paa Grund af Sygdom, hvilket er 4,5 pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Børnenes Bogsamling bestaar af 280 Bind; der er gjort 409 Udlaan til 33 Laanere

II. Østre Kommuneskole

bestaar af 14 Drengeklasser, nemlig I a, I b, II a, II b, II c, III a, III b, IV a, IV b, IV c, V a, V b, VI a og VI b, og 13 Pigeklasser, nemlig 1 a, 1 b, 2 a, 2 b, 2 c, 3 a, 3 b, 4 a, 4 b, 5 a, 5 b, 6 a og 6 b.

*) Trods det, at Forfømmelserne „uden lovlig Grund“ ere mindre i 1897 end i 1896, er Summen af differerede Skolemøller stegen betydeligt, hvilket skyldes en Del alvorlige Tilfælde af Forfømmelighed, som Skolen mangler Midler til at bekæmpe. At dette er en farlig Sag, bør ikke gaa upaaagtet hen; thi det vil blive nødvendigt, at der optages et kraftigt Arbejde mod denne som mod al anden om-sig-gribende Demoralisation blandt Skolebørn.

Elevernes Antal udgjorde:

den 1ste Januar 1897 ... 470 Dreng og 444 Piger; ialt 914 Elever.

Tilgang i Aarets Løb ... 138 — og 143 — ; ialt 281 —

608 Dreng og 587 Piger; ialt 1195 Elever.

Afgang i Aarets Løb 149 — og 133 — ; ialt 282 —

den 31. Decbr. 1897 459 Dreng og 454 Piger; ialt 913 Elever.

4 Elever vare under 7 Aar. Middeltallet af Elever i Aaret 1897 er 920, og Børnetallet pr. Drengeklasse i Gennemsnit 33,1, pr. Pigeklasse 35,1.

Skoledagenes Antal er 248.

Skoleforjømmelserne i pCt.	1897	1896	1895
Paa Grund af Sygdom	3,78 pCt.	4,58 pCt.	5,23 pCt.
Af anden lovlig Grund	0,96 —	0,98 —	1,40 —
Uden lovlig Grund	0,74 —	0,65 —	0,58 —
Ialt	5,48 pCt.	6,21 pCt.	7,21 pCt.

Skolemulkterne beløb sig til Kr. 111,96 (1896: Kr. 70,15).

Skolens Aarsprøve holdtes den 22de Marts til 1ste April.

Lærerpersonalet bestaar af Overlæreren, 3 fast ansatte Lærere, 1 Vikar i et ledigt Lærerembede, 8 fast ansatte Lærerinder, 4 Timelærere, af hvilke 1 er Gymnastiklærer, og 3 Timelærerinder (den ene er Gymnastiklærerinde).

Det fast ansatte Lærerpersonale underviste 478 Timer egentlig, Timelærere og Time- lærerinder 171 Timer.

Lærerpersonalets Sygedage udgøre ialt 48½ Dage, hvilket er 1,1 pCt. af de skolepligtige Dages Antal.

Børnenes Bogsamling bestaar af 208 Bind; der er gjort 1079 Udlaan til 60 Laanere.

III. Seminariets Børneskole,

i hvilken der kun maa optages Pigebørn, som henvises dertil fra Kommuneskolerne, blev oprettet den 6. April 1897. Denne Skole skal bestaa af 3 Klasser à 24—30 Elever. Klasserne ere Dobbeltklasser, saa at Skolen vil faa 6 Trin, svarende til Ordningen i Kommuneskolerne. I 1897 har øverste Trin manglet, fordi der ikke overflyttes Elever, som ere over 12½ Aar gl., fra den ene Kommuneskole til den anden. Derfor vil Skolen først være i fuld Virksomhed i April 1898.

Skolen begyndte med 71 Elever; Tilgangen i Aarets Løb var 2; Elevantallet den 31te Decbr. 1897 var altsaa 73 Piger.

Skoledagenes Antal har været 176.

1ste og 2den Klasse have 24 og 3die Klasse 26 ugentlige Underviisningstimer.
Skoleforsømmelserne, beregnede i pCt. af saantlige skolepligtige Dage, vare:

Paa Grund af Sygdom 3,72 pCt.

Af anden lovlig Grund 0,59 —

Uden lovlig Grund 0,45 —

Skolemilkterne beløb sig til 61 Dre.

Lærerpersonalet bestaar af de 3 exam. Lærereinder, Fru Buchwald, Frk. Skotte og Frk. Hvilson, Gymnastiklærerinde, Frk. E. Waagepeterjen og Sem. E. J. Larjen (Sang).

Kommunens Tilskud — 25 Kr. aarlig pr. Barn — var Kr. 1345,82.

Eleveme faa varmt Brusebad hver Uge paa Seminariet.

Lærerpersonalet ved Kommunens Skoler den 31/12 1897.

	Navn.	Fødselsaar	Undervist ved Kommunens Skolevæsen siden	Født andet ved Kommunens Skolevæsen fra	Den efter Regl. af 9/3 96 afholdte	Skolen. (B = den borgert. Realskole. V = Vestre Kommunefskole. O = Østre Kommunefskole.)
	Skoleinspektør:				Kr.	
1	Chr. Jacobsen, Overlærer ved den borgerlige Realskole	1849	15/5 93	15/5 93	2875 + Bølg	18 Timer ved B.
	Overlærere:					
2	D. C. Glud	1839	12/10 60	12/10 60	2700	24 Timer ved Ø.
3	Et ledigt Embede.					24 Timer ved V.
	Andre fast ansatte Lærere:					
4	H. B. Bengen	1828	31/12 56	31/12 56	2200	V.
5	A. P. C. Lammers	1832	15/11 58	15/11 58	2200	V.
6	P. C. Nyholm	1840	15/11 62	15/11 62	2200	V.
7	N. Hansen	1843	1/12 67	1/12 67	2200	B.
8	J. P. Wedel Jensen	1847	17/7 71	17/7 71	2200	V.
9	E. Birch	1849	1/1 74	1/1 74	1700	B.
10	G. C. Meyer	1849	23/2 75	23/2 75	1700	V.
11	M. Peterjen	1860	1/1 83	1/1 83	1500	V.
12	L. Henriksen	1836	17/5 88	17/5 88	1200	Ø.
13	A. Jensen	1865	1/5 89	1/5 89	1200	B.
14	J. M. Mølbach	1861	1/1 90	1/1 90	1200	B.
15	K. M. Markusen	1868	1/5 90	1/5 90	1200	B.
16	P. M. Larjen	1864	15/10 89	1/5 90	1200	B.
17	J. P. Nielsen	1851	1/9 90	1/9 90	1200	Ø.
18	A. Secher Marcusen	1870	6/11 93	30/3 95	1000	B.
	Konstituerede Lærere:					
19	Joh. Langtjær	1868	1/5 94	16/10 96	900	V.
20	E. J. Larjen	1872	11/4 96	16/10 96	900	V.
21	Joh. A. Bæksted	1872	11/4 96	16/10 96	900	V.
22	Stefan Peterjen	1873	11/4 96	16/10 96	900	Ø.
23	Et ledigt Embede.					

	Navn.	Fødselsaar	Undervist ved Horsens Skolevæsen siden	Zeit ansat ved Horsens Skolevæsen fra	Løn efter Regl. 8/3 96 Skolepenge -.	Skolen.	
	Føst ansatte Lærereinder:					Kr.	
24	Hefre W. Rasmussen	1847	$\frac{1}{5}70$	$\frac{7}{9}76$	1200	Ø.	
25	Frk. J. Mortensen	1853	$\frac{1}{1}83$	$\frac{1}{1}83$	1000	Ø.	
26	" A. Loft	1859	$\frac{1}{1}83$	$\frac{1}{1}83$	1000	V.	
27	" E. Atterup	1847	$\frac{1}{8}79$	$\frac{1}{1}83$	1000	V.	
28	" A. Diefen	1861	$\frac{1}{5}85$	$\frac{1}{5}85$	1000	B.	
29	" J. Rjør	1861	$\frac{1}{11}85$	$\frac{14}{2}87$	1000	Ø.	
30	" A. Christensen	1855	$\frac{1}{5}90$	$\frac{1}{5}90$	800	Ø.	
31	" A. Wang	1864	$\frac{1}{11}88$	$\frac{1}{1}91$	800	Ø.	
32	" S. Dabelsten	1868	$\frac{7}{1}91$	$\frac{30}{3}95$	750	B.	
	Konstituerede Lærereinder:						
33	Frk. E. Thomsen	1869	$\frac{8}{11}94$	$\frac{1}{1}96$	750	V.	
34	" K. Krogh	1870	$\frac{1}{4}95$	$\frac{1}{1}96$	750	Ø.	
35	" D. Johansen	1872	$\frac{1}{4}95$	$\frac{16}{10}96$	750	B. 13 Tim., Ø 23 Tim.	
36	" E. Kragh	1868	$\frac{1}{1}96$	$\frac{16}{10}96$	750	Ø.	
37	" E. Müller	1859	$\frac{11}{4}96$	$\frac{16}{10}96$	750	V.	
38	Et ledigt Embede.						
	Timelærere:					MårligLøn for hver ugenit	
1	J. P. Jesen, Gymnastiklærer	1857	$\frac{1}{10}90$		36 Kr.	B. 18 Tim., Ø 24 Tim.	
2	E. A. Stjerne	1872	$\frac{1}{5}94$		24 -	Ø. 36 Tim.	
3	J. Chr. Hoyer	1873	$\frac{26}{11}96$		24 -	Ø. 36 Tim.	
4	A. Larsen	1874	$\frac{1}{6}97$		24 -	Ø. 36 Tim.	
	Timelærereinder:						
5	Fru E. Waagepetersen, Gymnastik- lærerinde (assisteret af Frkn. M. og E. Waagepetersen)	1839	$\frac{1}{1}83$		36 Kr.	B. 4 Tim., V 12 Tim., Ø. 12 Tim.	
6	Frk. L. Andersen, Haandgeringsl.	1866	$\frac{1}{11}84$		20 -	B. 16 Tim., Ø. 26 Tim.	
7	" D. Hefcher	1858	$\frac{1}{9}89$		21 -	B. 4 Tim.	
8	" J. Henschel	1864	$\frac{11}{4}96$		21 -	V. 36 Tim.	
9	" R. Griffen	1874	$\frac{11}{4}96$		21 -	V. 36 Tim.	
10	" F. Nojs	1869	$\frac{11}{4}96$		21 -	V. 11 Tim., Ø. 7 Tim.	
11	" H. Jacobsen	1878	$\frac{11}{4}96$		16 $\frac{2}{3}$ -	B. 17 Tim.	
12	" J. Mathiasen	1869	$\frac{20}{8}96$		21 -	B. 36 Tim.	
13	" A. Rasmussen, Haandgeringsl.	1857	$\frac{7}{1}83$		20 -*	V 8 Tim. Hjælpelærerinde i Haandg. i 16 Tim. ved V.	

* som Hjælpelærerinde 240 Kr. aarlig.

Ved et Lønnings Regulativ for Horsens Kommunes Skolevæsen,
approberet af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet den 9de Marts 1896, er Lønnen
for Lærere og Lærereinder fastsat saaledes:

	Lærere	Lærerinder
Begyndelsesløn	900 Kr.	750 Kr.
efter 2 Aar	1000 —	750 —
— 5 Aar	1200 —	800 —
— 10 Aar	1500 —	1000 —
— 15 Aar	1700 —	1100 —
— 20 Aar	1700 —	1200 —
— 25 Aar	2200 —	1400 —

foruden Andel i Skolepenge (jfr. Lov 8de Marts 1856 § 11), som har udgjort Kr. 79,₃₁

Bestre og Østre Kommuneskolers Overlærere erholde, foruden almindelig Lærersalæring og Andel i Skolepenge, et aarligt Tillæg, bestaaende af Friboelig paa Skolen (= 300 Kr.) og et Beløb af 200 Kr.

For Ekstratimer faa Lærerne 36 Kr. og Lærerinderne 24 Kr. aarlig for hver ugentlig Time.

Foruden Gymnastiktimerne kunne indtil en Sjettedel af de øvrige Undervisningstimer besørjes ved Timelærere og Timelærerinder, hvis Anvendelse i de almindelige Skolefag saavidt muligt bør begrænses til de første Undervisningstrin i Skolen.

Forandringer i Lærerpersonalet i Aarets Løb.

Afgang: Den 1ste Maj: Timelærer Abitz, som blev kaldet til Lærer ved Mulernes Legatskole i Odense.

Den 1. Oktbr.: Lærer N. Loft entledigedes fra sit Lærerembede, fordi han var bleven befuldmægtiget til Kordegn i Horsens.

Den 1ste Novbr.: Frøken C. Becker, som er afskediget med Pension fra den 31te August at regne.

Den 30te Decbr. døde Overlærer ved Vestre Kommuneskole, Kammerraad og Dannebrogsmænd Jens Peter Loft efter at have virket med Dygtighed og Trofasthed ved Horsens Skolevæsen i 47 Aar.

Tilgang: Den 1ste Juni: Sem. Anders Larsen blev Timelærer med fuldt Timetal.

Fast Ansættelse fik konstitueret Lærerinde, Frk. S. Dabelsten den 30te Marts.

Konstitution i Overlærerembedet ved Vestre Kommuneskole meddeltes Lærer ved samme Skole P. C. Nyholm den 31. Decbr.

Feriekurjus: Lærer-Bedel Jensen i Gymnastik, Lærer K. M. Markusen i Engelsk, Lærer A. S. Markusen i Tegning.

	Skolebetjentene	Fødselsaar	Overtaget Bestillingen	Pengefon	Skolens Navn.
1.	J. C. Christensen	1849	1/982	920 Kr.	Østre Kommuneskole
2.	J. C. Rasmussen	1848	1/84	920 —	Vestre do.
3.	N. Mortensen	1857	1/485	860 —	Den borgl. Realskole

Skolebetjentenes Løn er fra 1ste Januar 1897: 600 Kr. aarlig, stigende efter 5 Aar med 50 Kr. og efter andre 5 Aar atter med 50 Kr., saamt Bolig, Brændsel og Lys. Desuden faa Betjentene et aarligt Tillæg af 40 Kr. for Ienhold:lsen af hver Skolestue udover 10 og 60 Kr. for Gymnastiksalens Rengøring.

Udgiften til Skolevæsenet.

Den budgetterede Udgift til Horsens Skolevæsen i 1897 er	Kr. 77,480 _{,66}
Rente af Laan	— 6935 _{,89}
Afdrag paa Laan	— 6226 _{,95}
Restbetaling for de til Borgeriskolen og Vestre Kommuneskole i 1896 anstaffede Varmeapparater	— 2000 _{,00}
	Kr. 92643 _{,50}
Skolekontingent ved Betalingskolen	— 9224 _{,85}
Den samlede Udgift i 1897 bliver omtrent	Kr. 83418 _{,65}

Driftsudgiften til de 3 kommunale Skoler (→: den budgetterede Sum ÷ Tilskud til Seminariets Børneskole og den Rosing-Næderske Aftenskole) vil omtrent blive Kr. 67105_{,81} (i 1896: Kr. 65703_{,37}; i 1895: Kr. 58193_{,06}). Naar denne Sum deles med Middelhørneantallet, som har været 2240 (i 1896: 2151; i 1895: 2080) bliver Udgiften pr. Barn 29 Kr. 96 Øre (i 1896: Kr. 30_{,55}; i 1895: Kr. 27_{,98}).

Til den Rosing-Næderske Aftenskole, som giver fri Undervisning i Dansk, Regning og Tegning fortrinsvis til Haandværkslærlinge, yder Kommunen et aarligt Tilskud af 150 Kr. foruden Lokale, Lys og Varme. Skolen frekventeredes i Vinter af 42 Elever, hvoraf 33 vare konfirmerede og 9 ukonfirmerede.

Legater for Skolebørn:

Juftermester Elkjærs Legat, af hvilket 36 Kr. anvendes til Klæder og Skolepenge for en fattig Dreng.

Jens Jørgen Lindvigs Legat, hvoraf 40 Kr. anvendes til Konfirmationshjælp for Børn i Kommuneskolerne.

Barbara Jochumsens Legat, hvoraf 232 Kr. fordeles lige mellem 6 Børn af Haandværkere for at hjælpe dem til en bedre Skoleundervisning.

Lærerbogsamling. Da der hidtil ikke havde været nogen Bogsamling for Kommunens Lærere og Lærerinder, blev en saadan stiftet i Ienhold til Skoleaard. f. K. af ²⁹/₇ 1814 § 57. Byraadet bevilgede hertil 200 Kr. og et aarligt Tilskud af 50 Kr. Bogsamlingen bestaar af 69 Bind og en Del Subskriptionshæfter.

Privatskolerne.

Den 1ste Januar 1897 fandtes i Hørsjens Kommune 24 private Skoler (med 1084 Elever), i hvilke der undervistes Børn over 7 Aar. Ved Aarets Udgang var her ligeledes 24 private Skoler med 1061 Elever. Af disse vare 7 Drengeskoler, 7 Pigeskoler, og 10 havde Elever af begge Køn.

Efter Sommerferien stiftede Frk. Mommens Pigeskole Bestyrerinde, idet den blev overtaget af eksam. Lærerinde, Frøken E. Lassen.

Efter at Sundhedskommissionen i 1896 havde stillet den Fordring til de private Skoler, at der i Skoleværelserne skulde være mindst 90 Kkfd. Rum pr. Barn, have en Del af disse faaet bedre Lokaler. To nye Skolebygninger ere opførte i Aar, nemlig Frøken Dyrebyes gode, nye Skole i Kildegade og Fru Madsens nye Skole i Stefansgade.

	Bestyrer	Beliggenhed	Antal Klasser	Eleverantal		Skoleplig- tige Elever
				Drenge	Piger	
I. Skoler med afslut-						
tende Undervisning.						
1	Frk. Schougaard	Kildegade	9	"	132	109
2	Pastor Kerff	Kath. Skole, Nørreg. 19	4	60	44	100
3	Frk. M. Jensen	Smedegade 26	7	"	97	91
4	Frk. E. Lassen	Nædersgade 5	6	"	80	66
5	Fru Havn	Søndenaagade 14	5	"	71	63
6	Lærer J. Hansen	Ryesgade 2	2	33	25	58
7	Frk. E. Thorsen	Smedegade 46.	1	"	19	19
II. Forberedelses-skoler.						
8	Frk. A. Dyrebye	Kildegade	4	64	"	55
9	Overlærer Jacobæus og Adjunkt Steenberg	Den lærde Skoles Forb- Klasser, Havnealleen	2	60	"	51
10	Fru Madsen	Stefansgade 20	2	19	34	41
11	Frk. S. Therkelsen	Smedegade 31	3	46	"	39
12	Frk. E. Olsen	Smedegade 87	2	24	17	30
13	Frk. Gad	Nædersgade 1	3	39	"	35
14	Frk. M. Christensen	Smedegade 89	2	12	20	32
15	Frk. M. Fangel	Vestergade 3	2	14	17	24
16	Frk. Westergaard	Havnealleen 5	2	19	9	23
17	Frk. M. Nielsen	Søndenaagade 14	1	12	13	19
18	Frk. E. Andersen	Slotsgade 15	1	10	11	10
19	Frk. A. Hansen	Agade 15	1	8	12	12
20	Frk. Darling	Kildegade 9	1	12	"	9
21	Frk. A. Christensen	Allégade 19	1	"	11	9
22	Wd. Jørgensen	Kattejund 22	1	8	"	3
23	Frk. M. Therkelsen	Kildegade 19	1	5	"	4
24	Frk. E. Overbye	Kattejund 3	1	"	4	4

Ved Frk. Schougaards Pigeskole afholdtes aln. Forberedelseseksamen i Marts—April Maanedet.